

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

zelo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
tri leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

Za inozemstvo:

zelo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za tri leta . . . " 26—
za en mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Jahna knjižnica

Ljubljana

Za pismene naročbe brez
posiljateljevanja denarja se ne
moremo oziirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakazilu.

Oglaš se računajo po po-
sliženem prostoru in al-
1 m visok ter 45 mm
k prostor za enkrat
40 vlu., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu štev. 19. Telefon
štev. 303. Upravištvo je na Marijinem trgu
štev. 8. Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašajte glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnice ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Boj za Reko. — Aretacije hrvatskih komunistov v Osijeku. Protislovenske demonstracije v Trstu. — Proslava prvega majnika v Zagrebu prepovedana.

Zrinski in Frankopan prva mučenika za ujedinjeno Jugoslavijo.

Svečani izkop zemeljskih o- stankov v Dunajskem Novem mestu.

Dunaj, 28. aprila. (Pos. poroč.) Na pokopališču Dunajskega Novega mesta je bila v soboto ob 11. dop. svečana ekshumacija zemeljskih ostankov hrvatskih mučenikov Zrinskega in Frankopana pod nadzorstvom posebne delegacije iz Zagreba. Za odbor za prenos kosti Zrinskega in Frankopana so dospeli v Dunajsko Novo mesto kot delegati: dr. Velimir Deželič, tajnik vseučiliške knjižnice, Emilij Laszowski, vladni tajnik, dr. Danijel Riesner, izvedenec sodne medicine in zastopniki jugoslov. akademске omladine. Izkop se je vršil nad vse svečano. Svečanostim so prisostvovali zastopniki jugoslovanske kolonije na Dunaju, dr. Flieder, generalni tajnik čehoslovaškega poslanstva na Dunaju. Na pokopališču je govoril dr. Laszowski in naprosil jugoslovanskega pooblaščenca na Dunaju Josipa Pogačnika, naj prevzame krsto v varstvo kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Govorila sta potem še jugoslovanski pooblaščenec Pogačnik in župan Dunajskega Novega mesta. Na pozdravnem večeru je povzel besedo generalni tajnik dr. Flieder. Opozarjal je na skupni boj Čehoslovakov in Jugoslovancev proti skupnemu sovražniku, proti Habsburšanom in izrazil nado, da se bo okrepila in poglobila edinost, ki je družila oba naroda v času, ko sta še koprnela pod jarmom Habsburžanov, tudi v časih razcvita obeh svobodnih narodov. Krsto straži častna straža jugo-

slovanskih vojakov. V nedeljo zjutraj je poseben vlak odpeljal krsto proti Zagrebu.

Veličasten in sijajen sprejem ostankov v Jugoslaviji.

Špilje, najsevernejša posadka Ju- goslavije — mučnikoma.

Ob gromu topov in salvah pušk je bil nad vse veličasten in sijajen sprejem zemeljskih ostankov Zrinskega in Frankopana na najsevernejši točki osvobodjene Jugoslavije. Kolodvor v Špiljah in okolica sta bila okrašena z zelenjem in jugoslovanskimi trobojnicami. Celo v gradu nemškega barona Brucka in na cerkvi so vihrale naše zastave. Preko železniškega tira je bil postavljen slavolok z napisom: „Prvima narodnima mučnikoma najsevernejša točka Jugoslavije“. Na poštnem poslopiju je bil hrvatski napis: „U tvom polju dajmo groba, s Tvojim cviječem grob mu kiti“.

Vlak z zemeljskimi ostanki Zrinskega in Frankopana je došel v Špilje ob 2.14 min. popoldne. Prehod čez demarkacijsko črto je pozdravil grom topičev in tri častne salve tamosnje posadke. Razen posadke se je zbralo na kolodvoru na stotine slovenskega obmejnega ljudstva. Vlak je prinesel seboj tudi jugoslovansko trobojnico. V zadnjem vozu je bila z venci in jugoslovanskimi trobojnicami ozaljšana krsta. Vence so poklonili jugoslovanski poslanstvo na Dunaju in jugosl. akademična omladina na Dunaju, jugoslovanska kolonija pa je poslala krasen šopek. K tem vencem je po-

sadka v Špiljah poklonila krasen venec z napisom kakor na slavoloku.

Deputacija, ki je spremljala prevoz, obstoja iz dveh svetnikov Čoroviča kot namestnika poslanika kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju Pogačnika, generala Atančkoviča s soprogo in sinom podpolkovnika dr. Vašiča, zastopnika bosenskih Hrvatov dr. Emila Laszowskega, vseučiliškega profesorja dr. Riesnerja in ravnatelja Adaiberta Šošariča-Posačiča. Častno stražo je tvoril do demarkacijske črte oddelek srbske interaliirane posadke na Dunaju. Od Arnovža pa so prevzeli častno stražo hrvatski in slovenski akademiki, in sicer: Dušan Bajič, Ivo Franjič, Franjo Mesesnel in Zlate Svetina.

Krsta in napisi.

Umetniško izdelana cinasta krsta je ležala sredi vagona na lesenem podstavku. V njej se je nahajala prvotna mala krsta, v katero so že pred dvajsetimi leti položili izkopane zemeljske ostanke mučenikov. Pri krsti sta tudi dve nagrobni plošči. Prva velika z napisom: „Ossa Petri, quando com. a Zriny, bani Croatiae, et Francisci Christofori, puando marchionis de Frangepanibus. 30/4. 1671. — Cura Frat. Draconis Croatiae 20./VII. 1907.“ Na drugi manjši plošči pa je napis: „Brača Hrv. zmaja, Prosvjeta. Podgoše 1913. Zagreb—Beč. Frat. Dracon. Croatiae et Prosvjeta. Exerunt 1913. Zagabria—Vienna.“ Plošči sta kovinasti. Na veliki plošči sta glavi mučenikov, v reliefu. Iz Dunaja je vlak odšel ob 7.45 min. Med potjo so v Dunajskem Novem mestu v vlak vzeli krsto, ki je bila ekshumirana in postavljena na prosto že v soboto. Deputacija je izrazila svoje veselje in priznanje, da je Dunajsko Novo mesto z županom na

čelu, ki je pozdravil prevoz s prisrčnimi besedami, podpiralo z vso ustrezljivostjo prevoz zemeljskih ostankov.

Vlak in deputacijo je v Špiljah pozdravil dr. Rosina v imenu obmejnega slovenskega ljudstva v daljšem govoru. — V Špiljah je vlak stal dve uri. Medtem je dr. Lajnsič kot vodja obmejnega glavarstva povabil deputacijo na skromno pogostitev v kolodvorski restavraciji. Pri tej priliki je dr. Lajnsič pozdravil navzoče goste in omenil, da je ravno jutri 14 let, kar so ga kot člana vseučiliške deputacije, ki je kotela položiti venec na grob mučenikov v Dunajskem Novem mestu, zaprl. Danes pa ima čast, pozdraviti v svobodni domovini te drage nam zemeljske ostanke. Kot npravitelj tega ozemlja kliče dragim gostom: „Dobrodošli na našem obmejnem ozemlju!“ — Ob 4.15 min. se je odpeljal vlak iz Špilj. Pri odhodu so zopet zagrmeli topiči in častne salve vrle špiljske posadke. Pred odhodom so vojniki sneli zelenje s kolodvorskega poslopija in z njim okrasili voz s krsto ter lokomotivo. V Št. Ilju, kjer se je nabralo obilo ljudstva, se je vlak ustavil.

Na drugih postajah.

Med burnimi živjo-klici se je vlak odpeljal dalje. Sijajen je bil sprejem na zadnji postaji pred Mariborom, v Pesnici. Postaja je bila okrašena z napisom: „Slava prvima jugoslovanskima mučnikoma!“ Tam je bila zbrana šolska mladina z zastavami in občinstvo z narodnimi znaki. Pevski zbor pod vodstvom nadučitelja Čonča je zapel „Lepo našo domovino“ in „U boj“.

Državno posojilo nosi

4 %

ADAM LEVSTIK.

80 nadaljevanje

Višnjeva repatica.

Novi ton pri mizi in v domačem posvetu, u izvoli in milostiva sem in tja, premoženje, ki ga je bil izdal ta čas v dobrodelne in patriotske namene — mari ni bilo vse to radi hčere? O, njegovo oko ni prezrlo simpatije, ki je snovala med grofom in Doro svojo ražnato vez; in če se je ona vdajala čuvstvu z vso lehkomyseelnostjo svojih mladih let, ga je tehtal oče kakor sol in poper, meril ga na vate kakor sifon in kontenino ter izračunal njegovo obrestljivost že prvi dan do najmanjšega procenta! S kupčevsko trdovratnostjo in zagriženim prežanjem je pripravljaj Dorino srečo kakor vsa avoja druga dobičkonosna podjetja; v tej odločnosti ga je zadel Smučiklasov najnovejši uspeh malodane kakor osebna žalitev.

»Kar gabi se človeku,« je tožil gospe Analijskega dne po kosilu. »Takšna lakomnost in samogolotnost! Kjerkoli nastane prilika, pokazati se v ugodni luči, odnesti žarek milosti, zaslužiti dobitnico časti — plane ta vragja doktorija kakor cučki na kost... Ali ga je omrežil in opredel! Grof in Smučiklas, Smučiklas in grof; nihče ne govori o enem brez drugega. Zakaj neki? Kako je mogoče? Ali nas ostalih ni več na svetu? Preponizni smo, draga moja, preveč se tiščimo v ozadju.«

»Vidiš,« je vzklila žena zmagoslavna, »saj sem ti dejala! Ti si kriv, samo ti, zaspani Jaka, in

nihče drug; zdaj čutiš enkrat, kam se pride s tvojim: le tiho in počasi, pa gotovo... Kakor si postlal, tako ležiš, in boš ležal, dokler ne storiš po njegovem zgledu; ne tiho in počasi, ampak naglo in glasno, nesramno kakor Smučiklas, zakaj med volkovi je treba tuliti! Rada bi vedela, čemu se skrivaš — čemu se vobče skrivate vi trgovci in se pustite voditi kakor ovce in teleta?«

»Sam vidim, da je skromnost odveč,« je kimal Grabunec skesano. »Noblesa je sirota, kjer imaš posla z rokovnjaci. Zakaj se skrivamo — prav praviš! V čem pa smo manj od njih? Brez njihovih kancelij bi bil svet kvečjemu boljši in zadovoljnejši; če pa mi zapremo štacune, bo hodil tudi Smučiklas lačen in nag.«

»To veš in ga puščaš, da se dela, kakor bi bil samo on nekaj vreden! Smučiklas je gospodar — vsi drugi smo komaj služinčad na njegovi lasti; prava, resnična moč je v naših rokah, le mi je neznamo rabiti in trpimo nad seboj požrešnega doktorja, da baše vso slavo v svojo nikdar polno bisago... Kar milo se dela človeku, ko gleda grofa v njegovih zanjkah; do smrti bo živel, cigan, od te nove reklame! Vse mesto govori, da mu hoče obesiti hčer; baje sta natihemu že zmenjena. In kaj je Ninu, če jo postaviš zraven Dore? Ali je to partija za takšno osebnost? Prepohleven je grof in prerač se mu da voditi; ako bi ga pograbil ti, bi tekla voda na tvoja kolesa...«

»Čas bo, da ukrenemo nekaj,« jo resno pritrdil

Grabunec. »Nerodno mi je gledati, kako se matoviliš okrog Smučiklasove in hkrati poslušati govorce, da je naša zaljubljena vanj.«

»On vanjo, bi rekel rajši!« ga je prebila žena z materinskim ponosom. »Grof nori za Doro, tako ti pravim; že iz krščanskega usmiljenja bi se moral potegniti zanj, da se odloči za to, kar mu velewa srce.«

Trgovec je nejeverno zmajal z glavo:

»Ti vidiš vse rožnato! Ako bi ga vleklo k Dori, se ne bi vedel tako, da ga vse mesto ženi z drugo.«

»Jaz vem, ker vem,« je vztrajala Grabunka.

»Ej, me ženske imamo bistro oko za take stvari; nas ne vkaniš, ne skriješ nam!«

»In Dora?«

Žena je pomembno vzdihnila ter sklenila roke na krilu.

»Vem, preponosna je, ona se ne ponuja nikomur,« je priznal zaljubljeni oče in vzdihnil takisto.

»Križ je ž njo; jaz na njenem mestu bi naglo izpodrinil prismuknjeno Nino.«

»Dori je to za malo! Še pokaže ji ne, prijateljca je ž njo kakor prejinje čase; vsak dan sta skupaj. Tako plemenite nature ne najdeš izlepa.«

»Hvala lepa za takšno plemenitost!« se je razjezil Grabunec. »Dora je ponosna, dušo ima, in vse, kar dela človeku čast in ljudem veselje; ampak svet jo opravlja, svet ve, da se je poljubljala ž njim, in zato se vprašuje, čemu trpi, da jo zapostavlja?«

(Dalje.)

Maribor svečano pozdravlja hrvatske mučenike.

Navdušeni govori poverjenika dr. Verstovška in generala Maistera. — Slovesna prisega jugoslovanskega vojaštva.

V Maribor je došel vlak ob lepem vremenu. Že od Lajteršperka naprej je ljudstvo tvorilo kordon ob progi. Ko je vlak zapeljal na postajo, se je pred njim razgrnila nepregledna množica. Na stotine ljudi je stalo na tudi na strehah kolodvorskih poslopij v bližini stoječih vagonov. Vseh skupaj je bilo zbranih nad 20 000 ljudi. Vlak je prispel točno ob petih popoldne. Prihod je pozdravila salva topov tukajšnjega topniškega poveljstva in koračnica „U boj“, vojaške godbe. Nad kolodvorom je krožil v višini aeroplan s slovensko trobojnico, Pevski zbor pod vodstvom sodnega svetnika Deva je zapel narodno žalostinko „Gozdič je že zelen“, harmonirano že po dirigentu samem. Nato je zaigrala godba „Frankopanska“.

Sledil je slavnostni govor poverjenika za uk in bogočastje deželne vlade v Sloveniji dr. Karola Verstovška, ki je pozdravil prevoz v imenu deželne vlade za Slovenijo: „Dragi Hrvati! Junaški Srbil Predragi Slovenci! Ob skrajni meji slovenske zemlje, najskrajnejši meji naše ljube skupne domovine, ob meji lepe naše kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, pozdravljamo obmejni Slovenci odlične goste troimenskih plemen Jugoslavije. Po vsej Sloveniji se bodo vse šole spominjale tega dne naših junakov, mučnikov Zrinskega in Frankopana. Zlasti mi obmejni Slovenci čutimo to kar čutijo bratje Hrvati. 248 let je poteklo, odkar so izvalili z zvijačo in intrigami v Beč Zrinskega in Frankopana in ju izročili krvniku, da jima odseka glavi in desneti, ker sta zastopala samostalnost domovine in svojega naroda. Poldrugo stoletje je minilo od tistega časa pod jarmom oholega nemštva in madžarstva, v verigah suženjstva. Za naše rodoljube so imeli v Beču, Berlinu in Budimpešti le vislice, temnice, puške in krogle. Pred 248 leti sta padla pod mečem, umrla grozovito, strašne smrti največja hrvatska junaka Zrinski in Frankopan. Nedavno so postavljali vislice za nove žrtve, zlasti za junaške Srbe.“

Nato je opravil prevzviženi knezoškof dr. Napotnik z veliko asistenco: stolnim dekanom dr. Matkom, stolnim župnikom Moravcem, s kanoniki dr. Tomažičem, dr. Vrbarjem in Arzenškom mrtvaške molitve in svečano blagoslovljanje. Po obredu je iz tisočih grl zaorila: „Slava!“ Sledili so častni streli častnih oddelkov, namreč 36. karlovaškega, 26. srbskega p. polka.

Po govoru poverjenika dr. Verstovška je zagrmela ogromna množica v klic: „Slava!“ Nepopisno navdušenje se je polastilo množice. Med njegovim govorom se je orosilo marsikatero oko.

Za dr. Verstovškom je govoril general Maister: „Zakaj grme danes jugoslovanski topovi? Zakaj vihrajo danes jugoslovanske zastave? Slovenski narod, zakaj si se danes zbral v

tako velikem številu? Da pozdraviš relikvije onih dveh junakov, ki sta prva prelila kri za naše ujedinjenje. Ko sta padla pod roko haabsburških krvnikov, tedaj nista slutila niti sama, niti krvniki, da se bosta vrnila v svobodno domovino in da jih bo na tej zemlji pozdravil prvi svobodni slovenski general slovenske armade.“

Na koncu svojega govora je general potegnil sabljo iz nožnice in z njim vsi navzoči častniki ter izrekel

slovesno prisego:

„Spričo vaju prisegamo vsi jugoslovanski vojak, da bomo, dokler naša zemlja ne bo popolnoma svobodna, branili jo in se borili za srečo in svobodo domovine do zadnjega moža!“

Temu nepozabnemu, resnemu in slovesnemu trenutku so sledili viharji slava- in živijo-klici.

Mesto Maribor je poklonilo prekrasen venec, ki je zbuhal po pestrh travkah, sestavljen iz trobojnic, občno pozornost in občudovanje. Po slavnosti je prevzela častno stražo pri krsti zemeljskih ostankov mučnikov oddelk vojne mornarice.

Mariborski glavni kolodvor je bil kar najlepše okrašen in ves v zelenju. Raz poslopje in po vsem kolodvoru so vihrale zastave v slovenskih in hrvatskih bojah. Pod postajnim napisom „Maribor“ je visela s smrečjem okvirjena umetniška reprodukcija „Zrinski in Frankopan v ječi“. Nad sliko je bil napis „Našima slavnima mučnikoma“. Pred poslopjem je bil postavljen z zelenjem okrašen visok steber, s katerega sta plapolali dolgi slovenski trobojnici. Slavnosti se je udeležila vsa mariborska šolska mladina in učiteljstvo korporativno, mariborski Sokol in Orel, deputacija Sokola iz Ormoža, Ptuja in Ljutomer, deputacija Orla iz Moč in Slivnice. Kat. izobraž. društvo iz Studencev, Kat. delavsko društvo v Mariboru, šolske sestre, vsi z zastavami, zastopništvo narodnega ženstva v narodnih nošah, raznovrstne deputacije iz mariborske okolice in obmejne ozemlja.

Odhod vlaka iz Maribora.

LDU Maribor, 28. aprila. Ob prekrasnem vremenu se je danes popoldne odpeljal vlak s krsto Zrinskega in Frankopana. Hrvatski gosti in deputacije iz Maribora so spremljali hrvatska junaka v ožjo domovino. Kolodvor in prostor pred njim je bil zopet poln občinstva. Častni oddelki so bili isti kakor včeraj. Vojaška godba je zasvirala koračnico, nato so zapeli narodno žalostinko „Vigred se povrne“. Dr. Medved je govoril poslovljni govor. Odgovoril je starosta zagrebskega Sokola dr. Bradaška in se najiskrenejše zahvalil za velesijajni slavnostni sprejem in sprevoz zemeljskih ostankov dragih junakov-mučnikov čez slovensko ozemlje. Vojaška godba je zaigrala „Naprej“, srbsko himno, zagrmeli so topovi in častni oddelki so oddali častne salve.

Ob zvokih narodne himne „Lepa naša domovina“ se je jel vlak premikati. Pri odhodu so se odigravali ganljivi prizori. Bratje Hrvatje in Srbi

so se ginjeni poslavljali od Slovencev. Nepopisno navdušenje in obenem ginenost do solza je obhajala na tisoč in tisoč src. Zaorili so „slava- in živijo-klici“ in vihrale so zastave. Izmed Slovencev so se odpeljali med drugim v deputaciji: Dr. Verstovšek, superior Rant, vojni kurat Zavadla, dr. Rosina, dr. Lipolt, profesor Pirc in dr. Jenčič. General Maister je spremljal vlak do Celja, dr. Lajšič in dr. Pfeifer pa do Pragerskega. Dnevi Zrinskega in Frankopana na našem obmejnem ozemlju so bili sijajna manifestacija za jugoslovansko ujedinjenje troimenskega naroda.

Svečan sprejem v Celju.

Celje, 28. aprila. (Izv. poročilo.) Kmalu po 11. uri popoldne je bil prostori celjski kolodvor poln občinstva. Celo na strehah postajnega poslopja in železniških vozov je bilo polno ljudi. Na kolodvoru so se zbrali: Sokol v kroju, Celjsko pevsko društvo, šolska mladina pod vodstvom učiteljev z zastavami, uradništvo, okr. glavar Andrejka, predsednik okr. sodišča dr. Kotnik, občinski zastop celjski in okoliški, duhovščina z opatom Ogradijem in druge korporacije. Gospe in gospodične v narodnih nošah in nebroj občinstva iz mesta in okolice. Ko se je približal vlak prepleten z venci, z ostanki velikih narodnih mučnikov so zazvonili vsi zvonovi in zagrmeli vsi topovi. V krasnem govoru je g. okr. glavar Andrejka podarjal, da sta umrla Zrinski in Frankopan za svobodo, ki nam je sedaj zasijala. Celjsko pevsko društvo in pevsko društvo državne policije sta zapela pesem nesmrtnemu spominu naših velikih narodnih mučnikov. Vlak je spremljal general Maister. Ko se je začel vlak pomikati iz kolodvora, so znova zazvonili zvonovi in zagrmeli topovi. Občinstvo je bilo svečano razporejeno.

Triumfalno slavlje od Celja do Zagreba.

Zagreb, 28. aprila. (Izv. por.) Prevoz zemeljskih ostankov Zrinskega in Frankopana je bil tudi od Celja do Zagreba nad vse sijajen in veličasten. Bil je pravi triumf narodnega osvobođenja. Na vseh postajah je bila zbrana šolska mladina pod vodstvom učiteljstva in številno drugo občinstvo. Slovenska dekleta in šolska mladina so polagala vence na krsto.

Na Zidanmost je vlak došel okoli 2. popoldne. Dočakalo ga je okoli 100 železničarjev z godbo na čelu, veliko vojaštva in okoličanskega prebivalstva. Sprejema se je udeležilo tudi več francoskih oficirjev.

Ob 2.40 popoldne je vlak prekorčil med postajama Dobova—Savski Marof hrvatsko-slovensko mejo. Na meji je pozdravljala narodna mučenika številna množica iz bližnjih slovenskih in hrvatskih vasi.

Slovesno in sijajno je pozdravil Zagreb zemljske ostanke narodnih mučnikov. Že od zadnje postaje pred Zagrebom, od Pinjevca do Zagreba je tvorilo na obeh straneh proge številno prebivalstvo v pestrh narodnih nošah velikanski špalir in pozdrav-

ljalo svoja prva boritelja za narodno osvobođenje. Točno ob 4. popoldne je vlak došel v Zagreb.

Prenos Zrinskega in Frankopana.

Posebni vlak na slavnosti v Zagreb odide iz Ljubljane jutri (v sredo) ob pol 4. uri zjutraj; ustavljal se bo na vseh postajah. Kdor more, naj pride v narodni noši, sicer pa v temni opravi in s trobojnic. Razen že navedenih društev se udeležijo svečanosti še „Zveza jugosl. učiteljskih društev“, „Društvo jugoslov. novinarjev“ in „Društvo političnih pregnancev“ — nadalje mestna občina ljubljanska.

Boj za Reko.

Reški Italijani izročajo mesto italijanskemu generalu.

LDU Trst, 27. aprila. Kakor poroča „Il Lavoratore“ z Reke, je italijanski narodni svet včeraj svečano izročil mesto v roke italijanskega generala Graziolija.

Reški Italijani groze z ognjem in mečem.

KDU Trst, 27. aprila. Glasom poročil italijanskih listov z Reke vlada tam veliko razburjenje in obenem nacionalni entuzijazem. Reška podružnica zveze „Giovine Italia“ je sklenila ostro protestno resolucijo „proti poizkusu pariške konference v škodo svetih italijanskih pravic do Reke in Dalmacije“. Končno zahteva resolucija, da se mora italijanska domovina izpopolniti z odrešeno Adrijo in nje ljudstvom ter izraža odločno prisego, da se bo, če bo treba, vse uničilo z ognjem in mečem, zakaj: Reka bo ali italijanska ali je sploh ne bo več!

Tudi Trst demonstira proti Wilsonu in za Reko.

LDU Trst, 26. aprila. Radi poročil iz Pariza vlada tukaj vrvenje in razburjenje. Italijani so izobesili zastave. Po vogalih so prilepljeni najrazličnejši lepaki s pozivom, naj narod vztraja. Na trgu je bil javen italijanski shod, na katerem so govorili med drugim župan Valerio in reški profesor Susmel. Vzklikalo se je na italijansko Reko in italijanski Zader. Sklenjena resolucija odobrava postopanje italijanske vlade ter jo poziva naj vztraja pri svojem odločnem postopanju in naj proklamira aneksijo ozemlja od Štitskega sedla do vstete Reke in Dalmacije. Ta program je izročil župan Valerio guvernerju, ki ga je odposlal italijanskemu ministrskemu predsedniku Orlandu. Udeležniki shoda so šli v sprevodu pred gubernijsko palačo in pred sedež vojvode d'Aosta, poveljnika 3. armade, nadalje pred ameriški konzulat, kjer so demonstirali z vzkliki: Dol z Wilsonom!

Demonstracije na Reki.

LDU Reka, 27. aprila. Angleški bataljon, ki bi bil moral odpotovati iz Reke, ostane na Reki še dalje. Za včerajšnje demonstracije je bila pripravljen vsa angleška in francoska posadka.

Jugoslovanska uprava za Reko pod kontrolo Italije?

LDU Pariz, 27. aprila. Italijanska delegacija objavlja po Agence Radio nastopni komunikacije: Naš zastopnik nam poroča iz Rima, da se namerava zapeljati, ki je nastal vsled Wilsonove note, razrešiti na ta način, da se bo določil za Reko statut, kar kršen je izdelan za Gdansk. Uprava in suverenost bi bila jugoslovanska, kontrola pa bi bila poverjena Italiji. Italijanski tiskovni urad izjavlja, da ta vest nikakor ni resnična.

Reka pod pokroviteljstvom Zveze narodov?

LDU Pariz, 27. aprila. „Information“ poroča: Delajo se poizkusi, kako bi našli nove formule mednarodnega prava, ki bi nudile pripravno podlago za rešitev vprašanja, kako bi se onemogočili v bodoče ob Adriji spori iredentističnega značaja. Ni izključeno, da bo Reka proglašena za svobodno mesto pod pokroviteljstvom Zveze narodov.

DR. I. L.

Moj slučaj.

Dne 30. oktobra 1914. je bila obravnava pred novomeškim sodiščem, kjer so župniki, ki so sedeli na onem banketu z nami pri eni mizi, jasno izpričali, da ni na celi denunciaciji niti bilke resnice. Posebno suhorski župnik Šmidinger je pričal z vso odločnostjo, da se ni nič takega govorilo. Istotako prior usmiljenih bratov iz Kandije i. dr. Danes imajo ti gospodje gotovo zadoščenje, da so pričali po resnici. Tako je mogel sodni dvor izreči oprostilno razsodbo, da si je bilo vsem jasno, da „zgoraj“ drugače žele.

S tem pa seveda stvar ni bila končana, kajti kakor sem se vozil z orožnikom v Novo mesto, tako sem se vozil z njim tudi nazaj in dr. Skubl je rekel, da to nič ne de, če sem bil v Novem mestu oproščen, ker ima pri

tem govoriti tudi vojaška oblast. Tako sem ostal v zaporu. Pozneje so nas kot ljudi, „ki so bili sicer oproščeni, pa so vendar sumljivi“, spravili v internate, ki sem v njih prebil skoraj dve leti, dokler nisem bil — potrjen. Pod bajoneti so nas gnali v dunajske kasarne in kaj se je potem godilo — kdo bi pravil.

Pojasnil sem svoj slučaj zato, da se bo pri zasledovanju ovaduhov pokazala, kje je bila najbrže njih glavna zalega v Ljubljani. Ako vsaj nekatere iz njih spravimo na pranger, bodo vsaj morebiti izdali še druge: saj to je v značaju denuncijantov. In tako se bo vsaj malo očistilo in pošten človek ne bo prišel v zadrego, ko mora z ovaduhom sedeti pri eni mizi. Ovaduh je namreč izvržek človeštva — tudi če je Jugoslovian. Izpreobrnjenje tu nima pomena. Tudi Judež se je spokoril, a svet mu do danes ni odpustil. Zato naj ostane ovaduhu stalno znamenje, da se ga izogibljemo

kot kužnega človeka: bolj kot vlada, je tu družba poklicana, da sodi in kaznuje; vlada more kaznovati samo po zakonu, družba sodi po svoji zavesti in kaznuje po svojem ponosu.

Zbiramo material o političnih žrtvah. Kaj pa če se bo pokazalo, da je največ žrtev padlo vsled domačih ovadb. Koga naj potem dolžimo, nad kom naj se pritožujemo? Nad avstrijskim političnim sistemom? Ta je delal, kar smo zahtevali mi! Mi smo bili tožniki, oni sodniki in rablji. Zato je treba najprej označiti vse ovaduhe. Kajti policija je končno imela dolžnost preganjati narodne ljudi — ovajati pa ni bila nikaka dolžnost, ampak izdajalstvo nad narodno stvarjo. S tem niso trpele le osebe — ampak naša skupna narodna stvar. In narod ima pravico, da kaznuje izdajalstvo, narodna vlada pa ima dolžnost, da ga pri tem podpira. Upajmo, da se bo zgodilo tako!

Politični pregled.

p Prepoved proslave 1. maja v Sarajevu. "Uradni list" objavlja uradno naredbo, s katero se prepoveduje v Sarajevu proslava 1. maja.

p Jugoslovanska delegacija pri Wilsonu. Jugoslovanski tiskovni urad poroča: V petek ob enajstih dopoldne je sprejel Wilson slovenske delegate dr. Iv. Schwegla z Bleda, dr. Gustava Gregorina iz Trsta in dr. Bogumila Vošnjaka iz Štajerske. V razgovoru, ki je trajal pol ure, so delegati razložili Wilsonu položaj Slovencev. Predsednik je poslušal z živim zanimanjem njihovo poročilo. Delegati so izročili gđ. Wilsonovi album z 10.000 podpisov slovenskih deklet.

Proslava prvega majnika.

Narodna Socijalna Zveza bo skupaj z Zvezo jugoslovanskih železničarjev slovesno praznovala 1. maj. Dopoldne se bo vršil shod in obhod, zvečer pa veselica v Narodnem domu. Pozivamo vsa narodna društva, da se teh prireditiv udeležijo kolikor možno polnoštevilno.

Poziv.

Slovensko zavedno uradništvo pridržuje se 1. majnika narodnemu delavstvu ter proslavi z nami delavski praznik, saj proletarci smo vsi! — Udeležite se shoda pred Mestnim domom in obhoda po mestu in družinskega večera v Narodnem domu!

Narodno delavstvo.

Dnevne vesti.

dn Minister dr. Korošec v Splitu. LDU Split, 27. aprila. (DDU) Včeraj je došel semkaj s posebnim parnikom podpredsednik ministrskega sveta dr. Korošec. Na obali so ga sprejeli predsednik pokrajinske vlade dr. Krstelj, mestni župan dr. Tartaglia in polkovnik ~~Muravci~~, kakor tudi ogromna množica ljudi, ki je s petjem pozdravila prvega jugoslovanskega ministra v našem mestu. Član narodnega kluba Banič je imel pozdravni govor, nakar se mu je minister zahvalil. Nato so ministrskega podpredsednika spremlili v spremstvu v mesto. Množica je pela rodoljubne pesmi in klicala Jugoslaviji. „Nova doba“ in „Jadrani“ pozdravljata dr. Korošca kot jugoslovanskega ministra ter povdarjata njegove zasluge za narodno edinstvo.

dn Cvetični dan. Vkljub neugodnemu vremenu je bilo nabranih za slovenske akademike 36.000 K.

dn Poseben vlak iz Ljubljane v Zagreb. V sredo dne 30. t. m. vozi iz Ljubljane v Zagreb poseben vlak. Odhod iz Ljubljane (glavni kolodvor) ob pol 4. uri zjutraj, odhod iz Zagreba v Ljubljano ob pol 7. uri zvečer. Vozne cene so znatno znižane in sicer: stane vožnja v Zagreb I. razred 38-18 K, II. razred 22-73 K in III. razred 14-85 K. S tem vlakom se lahko vozi vsakdo, ki se hoče udeležiti slavnosti v Zagrebu. Posebnih prijav in legitimacij ni potreba. Vozni listki se dobe na vseh postajah do Zagreba. Slovenci, udeležite se slavnosti v velikem številu!

dn Sokolska društva pozivljamo, da se udeležijo slavnosti v kar največjem številu in z zastavami.

dn Vsem slovenskim društvom! Pozivljamo vsa društva in organizacije, ki se udeležijo slavnosti v Zagrebu, da prijavijo svojo udeležbo (število udeležnikov ni potreba) do torka do 11. ure dopoldne g. prof. Ilesiču, Zarnikova ul. 9. Skrbimo vsi za častno udeležbo!

dn Dramsko gledališče v Ljubljani proslavi prenos kosti Zrinjskega in Frankopana s predstavo „Tugomera“ ob znižanih cenah. Predstava se vrši danes ob pol 8. uri zvečer.

dn Afera Svetek. V današnji „Jugoslaviji“ objavlja pravni zastopnik stotnika Alf. Sveteka dr. Frlan poslano, v kateri pove, da je g. Svetek nedolžen in da je tudi vložil tožbo radi žaljenja časti potom tiska proti g. Rasto Pu-

stoslemšku. „Sl. narod“, ki mu je dr. Frlan poslal tozadevni popravek, izjavlja, da ga veseli, ker bo imel priliko dokazati resničnost svojih trditev, a vprašuje obenem: Ali Svetek res še ni pod ključem? Temu vprašanju se mero pridružiti ne rečemo vsak prepričan Jugoslovani, ampak vsak pošteno misleč človek in mi svarimo one gospode, ki bi hoteli to žalostno in sramotno afero potlačiti, naj pazijo kaj delajo!

dn Gospodje, zganite se vendar! Pred Velikonočjo je bilo razglašeno v časopisih, da dobijo upokojeanci državnih železnic takoj prihodnji teden zaostale vinarje, ker so prišli že vsi tozadevni akti z Dunaja. Teden dni je minul, toda gospodje niso držali svoje obljube. Pozivljamo merodajno oblast, da stori vse, kar je treba, da se izplača nemudoma ubogim upokojeancem tista malenkost, da morejo kupiti vsaj par krompirjev, če so že morali stradati po krivdi komodne gospode čez praznike.

dn Akademiki, sodelovalci pri cvetličnih dnevih in nedeljski prireditvi, se vabijo v torek ob 8. uri zvečer na važen razgovor v Narodno kavarno, zadnja soba.

Gospodarstvo.

g Trgovska zadruga v Ljubljani. (Ustanovni občni zbor.) — V posvetovalnici mestnega magistrata ljubljanskega je bil v nedeljo dopoldne ustanovni občni zbor „Trgovske zadruge, reg. z. z. o. z. v Ljubljani“. Sklicatelj, veletržec g. Sajovic Val. iz Ljubljane je v svojem otvoritvenem nagovoru omenjal, da je zadrugi že pristopilo 200 članov ter povdarja nujnost, važnost in pomen zadruge, ki naj združi vse panoge strokovno naobrazenega trgovstva v trdno in solidno organizacijo, katere naloga bodi predvsem pospeševati stanovske, strokovne in gospodarske koristi zadrugnikov proti raznim elementom. — Zadruga bo tudi pokličana k sodelovanju pri reformi zastarelega trgovskega zakona. — Po prečitanih obširni debati, odobrenju in soglasnem sprejetju zadrugnih pravil je bilo izvoljeno prvo načelstvo zadruge: predsednik g. Viktor Meden, veletržec Ljubljane, odborniki gg.: Sajovic Valentin, veletržec, Mencinger Tomaž, veletržec, Popovič Janko, veletržec, Umberger Anton, trgovski zastopnik, Hartman Peter, trgovec, vsi v Ljubljani, Smole Ludovik, trgovec, Sevnica, Lipej Fr., trgovec Brežice, Müller Karl, trgovec Činomej, — Kastelic Edvard, trgovec Novomesto, — Jelenc Anton, trgovec Tržič. Za preglednike: Demšar Lovro, trgovec Ljubljana, Pfeifer Ivan, trg. poslovođa Kranj in Palme Josip, prokurist Ljubljana.

Zadnje vesti.

Slovesni sprejem ostankov Zrinjskega in Frankopana v Zagrebu.

Zagreb, 28. aprila. (Izv. poroč.) Že ob 3. popoldne se je začela zbirati nešteto množica pred kolodvorom in v bližnji okolici. Proti 4. uri je bil ves obširen trg pred državnim kolodvorom in bližnja okolica nabita polno naroda. Sodijo, da se je slavnosti udeležilo 30–40.000 prebivalstva.

Na peronu so pričakovali vlak ban dr. Paleček na čelu uradništva, zagrebški župan dr. Srkulj z občinskimi zastopniki, generaliteta, deputacija oficirskega zbora s poveljnikom 4. jugoslovanske armade generalom Jankovičem, zastopniki čehoslovaške in poljske republike, deputacije Akademije in Sokola in druga narodna društva z zastavami, nadalje dva bataljona mestne posadke in oddelek vojnih mornarjev.

Točno ob 4. popoldne je vlak pristal na kolodvoru, okrašen z zastavami in venci. Na lokomotivnem tenderju sta stala dva mornarja s sabljami v rokah. Vagon, v katerem je bila krsta, je bil okinčan z venci in v zastavah. Z vlakom se je pripeljal tudi zastop-

nik deželne vlade za Slovenijo, poverjenik za uk in bogočastje, dr. Verstovšek.

Ko je vlak obstal, je dr. Velimir Deželič v kratkem nagovoru izročil krsto v varstvo mestu Zagreba in obenem poročal o posameznostih izkopa. Župan dr. Srkulj je slavil spomin narodnih mučenikov, v katerih je prvič vzklik ideja osamosvojitve in ujedinjenja troimenega naroda. — Pevska društva so zapela „Lepa naša domovina“, „Bože pravde“ in „Naprej“.

Nato se je razvil svečan spreved po mestu do Jugoslovanske Akademije, na čelu oddelke vojaštva ter hrvatski in srbski Sokoli pomešani. Pred krsto je nosila mladina vence, ki jih je potoma položilo prebivalstvo ob železniški progi. Prvi je bil venec, ki ga je poklonila jugoslovanska obmejna posadka v Špilju.

Ob 5. pop. so položili krsto na slavnostni katafalk v avli Akademije.

Aretacije hrvatskih komunistov.

Generalna stavka.

Osišek, 28. aprila. (Izv. por.) Včeraj so bili aretirani dr. Fischer, Ludvik in dr. Langer, glavni voditelji socijalistične leve (komunisti). Poleg te trojice je pozneje policija zaprla še 19 agitatorjev te skupine. Redarstvo je odkrilo obširno zasnovano organizacijo in propagando, ki je pripravljala za prvi maj državen prevrat.

V znak protesta je danes vse delavstvo proglasilo generalno stavko. Delo povsem počiva. Zaprti so kavarne, gostilne. Meščanstvo pripravlja protistavkovno gibanje. Vojaštvo in redarstvo stoji v strogi pripravljenosti. Po ulicah hodijo močne vojaške patrulje. Doslej ni bil kaljen javni red in mir.

Protislovenske demonstracije v Trstu.

LDU Trst, 26. aprila. Povodom včerajšnjih italijanskih manifestacij — zaradi odhoda italijanske delegacije iz Pariza je popoldne ob šestih in v drugič proti desetim zvečer pribrumelo večje krdelo italijanskih mladičev in fanatikov pred Narodni dom in dajalo duška svojemu razvnetemu patriotičnemu čustvovanju z vzkliki: „Dol s ščavi!“ — Hoteli so vdreti v hotel Balkan in izobesiti italijansko trikoloro, a hotelir Bleha jim je odločno zabil vrh, nakar so se demonstrantje premislili. — Ves popoldan so razni elementi manifestirali po mestu, v splošnem pa se je opazilo, da se teh manifestacij niso udeleževali resnejši italijanski življi, ki se tudi med ognjevitimi govori na shodu na Velikem trgu ostali večinoma hladni.

Prvi majnik v Zagrebu prepovedan.

Zagreb, 28. aprila. (Izv. por.) Z ozirom na kritični mednarodni položaj je vlada prepovedala vsako javno slavlje prvega majnika.

Proslava prvega majnika zabranjena v kraljestvu SHS.

Zagreb, 28. aprila. (Izv. poročilo.) Iz Beograda nam javljajo službeno, da je ministrski svet z ozirom na to, da se nahaja ves teritorij kraljevine SHS v vojni coni, sklenil zabraniti proslavo 1. majnika na vsem ozemlju bodisi potom manifestacij na ulici ali na drug javen način.

Švicarski listi proti Italiji.

Lucern, 28. aprila. (Pos. por.) Večina švicarskih listov piše za Jugoslovane proti italijanskim imperijalističnim zahtevam. — „Baseler Nachrichten“ konstatirajo, da Italija zahteva mesta, ki nimajo za njo nikake gospodarske vrednosti. „National Zeitung“ veli, da so Jugoslovani napram zavetnikom postopali vedno korektno in lojalno. — Obsoja postopanje Italije glede Reke in pravi, da je Reka za Italijo tolkega pomena kot najmanjše ribiško selo.

Italijanska bahavost.

LDU Lugano, 28. aprila. „Popolo d'Italia“ pravi, da bo Italija, ako ne najde v Parizu pravice, sklenila mir z Nemško Avstrijo, podpirala njeno

zvezo z Nemčijo in obenem anektirala Dalmacijo. Z Jugoslavijo pa bo Italija igraje obračunila.

Ustanovitev švicarskega posla-ništva v Beogradu.

Lausanne, 28. aprila. (Posebno por.) „Gazette de Lausanne“ priobčuje uvodnik, v katerem zahteva ustanovitev švicarskega posla-ništva v Beogradu.

Listnica uredništva.

Okolica Ptuj: Obrnite se mogoče naravnost na deželno vladu. — Sv. Lenart: Se priporočamo.

Aprovizacija.

a Amerikanski špeh za 1. okraj se dobi pri Mühleisnu na Dunajski cesti, na sladkorne odrezke št. 1. V sredo, 30. aprila dopoldne od 8. do 9. 1 do 100, od 9. do 10. 101 do 200, od 10. do 11. 201 do 300, od 2. do 3. 301 do 400, od 3. do 4. 401 do 500, od 4. do 5. 501 do 600. — V petek, 2. maja dopoldne od 8. do 9. 1 do 700, od 9. do 10. 701 do 800, od 10. do 11. 801 do 900, od 2. do 3. 901 do 1000, od 3. do 4. 1001 do 1100, od 4. do 5. 1101 do konca. — Stranka dobi za vsako osebo pol kilograma špeha. Kilogram stane 18 kron.

a Krompir na rdeče izkaznice A se dobi pri Mühleisnu na Dunajski cesti v torek 29. aprila dopoldne od 8. do 9. 1 do 90, od 9. do 10. 91 do 180, od 10. do 11. 181 do 270, od 2. do 3. 271 do 360, od 3. do 4. 361 do 450, od 4. do 5. 451 do konca. — Stranka lahko dobi vsako unozno krompirja, kilogram stane 40 vinarjev.

a Kis za II. okraj se dobi na krompirjeve izkaznice pri Mühleisnu na Dunajski cesti v sredo, 30. aprila dopoldne od 8. do 9. 1 do 200, od 9. do 10. 201 do 400, od 10. do 11. 401 do 600, od 2. do 3. 601 do 800, od 3. do 4. 801 do 1000, od 4. do 5. 1001 do konca. Stranka dobi za osebo po pol litra kisa, ki stane 2-20 kron. Pripravite drobci.

Poslano.

„Slovenski Narod“ je dne 19. t. m. v članku „V imenu pravice“ obdolžil g. stotnika Alfonza Svetek, da je kot poveljnik etapne postaje v Miličih zagrešil več težkih zločinov, ko je dal obesiti in postreliti siromake, ki niso drugega zagrešili, kakor da jih je rodila srbska majka. Zraven mu pripisuje najslabše lastnosti, kakor okrutnost, krvočelnost, perversnost in krivičnost, ter se ga slika kot človeka, za katerega med poštenimi Slovenci, med častnimi Jugoslovani ni več mesta.

Zoper pisca tega članka g. Rasto Pustoslemška je vložil g. stotnik Alf. Svetek dne 24. t. m. pri tukajšnji deželni sodnji predlog — na uvedbo uvodne preiskave radi pregreške zoper varnost časti v svrhu dviga obtožbe, pred porotnim sodiščem, da se bode tako nudila prilika, prepričati pisca, kako neresnične in izmišljene so tamkaj navedene gorostasne obdolžitve in kako krivično se mu podtikajo lastnosti, katere niso bile njemu prirojene.

Stotnik Svetek je kot bivši avstrijski častnik, poprosil pri aprobativni komisiji za nastavljanje častnikov v državi kraljevine SHS v Ljubljani, za sprejem v vojaško službo. Z ozirom na povedani javni napad na njegovo čast in poštenje je sam poprosil navedeno aprobativno komisijo, da uvede proti njemu v tej zadevi preiskavo, ter se mu tako ponudi prilika, dokazati neutemeljene sovražne osebne napade na njegovo čast in poštenje.

Ni res, da bi bil g. stot. Svetek dne 23. t. m. aretiran, kakor je poročal „Slov. N.“ 24. t. m. Nahaja se svoboden na prostem.

Prosim za objavo tega pojasnila, da ne bode imela javnost napačnih predsodkov o stanju zadeve g. stotnika Svetka.

Veleodličnim spoštovanjem

Odvetnik dr. Franc Frlan, pravni zastop. g. stot. Alfonza Svetka.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Prodaja se:

Karbidne svetilke na drobno in debelo razpošilja točno po povzetju, komad po 30 K in 32 K, kakor tudi gorilnike vsake vrste. Trdka Martin Sumer, Konjice. 414

Gostilničarska oprava: mize, stoli, steklenice, prti itd. se prodaja. Poizve se pri upravnistvu. 437 3-1

Gumi za cepljenje trt večje množina se prodaja. Naslov pove upravnistvo. 448

Prodaja se žaga na dobri vodi z hišo in gospodarskim poslopjem ter nekaj zemlje in večjo množino stoječega in ležečega lesa. Ponudbe na upravnistvo pod „Žaga“. 450

Kupi se:

Kupim surove kože po najvišji ceni. Ponudbe prosim pod „Strojar“, na upravo lista. 449

Kupim ali v najem vzajemno strojno za usnje. Naslov pove uprava lista. 401

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom. Ljubljana. 419

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnistvo pod „Vinski sodi“. 429

Službe:

Trgovski pomočnik, star 24 let, vojaščine prost, zmožen nemškega in slovenskega jezika, želi prenesti službo in gre v veliko trgovino mešane ali manufakturne stroje. Ponudbe se prosijo pošto-ležeče „A“ Ormož ob/D 451

Krojaškega pomočnika, ki je zmožen tudi prirezovati, (prikojevati) sprejme takoj v stalno delo, L. Rebolj v Kranju. 444

Šivilja, ki bi v prostem času tudi v trgovini prodajala, se sprejme v trgovino v Celju. 426

Vzgojiteljica, priprosta in zdrava se sprejme takoj k dvema otrokoma v starosti šest in sedem let. — Ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravo „Jugoslavije“ v Celju, Nova ul. 427

Lep postranski zaslužek se nudi osebam, katere imajo znanje odnosno zveze z hotelirji, kolodvorskim restavracijam, kavarnarji, gostilničarji, vinotoci itd. Ponudbe pod „Postranski zaslužek“ na podružnico „Jugoslavije“ v Celju, Nova ul. 428

Gospodična, popolnoma večša slovensčine in nemščine in v vseh pisarniških delih dobro izveščana, želi primerne službe, če mogoče v Ljubljani. Poizve se upravnistvu lista in podružnici „Jugoslavije“ v Celju. 429

Več izurjenih šivilj in krojaški pomočnik se sprejme takoj. Plača prve vrste. Anton Mihaliček, Lingarjeva ulica 2. 407 2-1

Razno:

Želim vzeti v najem prodajalnice v kakem industrijskem ali drugem prometnem kraju, da bi bil uspeh gotov. Prosim za cenj. nasvete pod „Jugoslovan“ na upravo lista. 394

Krojaški in čevljarški stroji so dospeli. Sukanec, črn in bel, najboljše znamke „Veriga“, se dobi na debelo pri Jos. Petelincu, v Ljubljani, Sv. Petra nasip 7. 546

Slamnike čisti in beli i. jugoslov. tovarna za kemično čiščenje Jos. Reich, Ljubljana, Poljanska c. 4. Podružnica Šelenburgova ul. 4. 210

U Ljubljani putujućem sl. občinstvu se preporuča. Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Čuden Sin, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 591

Dopisovanje in ženitne ponudbe

— Mlada gospica želi korespondirati v svrhu razvedrila z mladim inteligentnim Jugoslovanom, (visokošolec ali uradnik), ne nad 30 let starim, blagega in veselega značaja. Izključeni niso tudi Hrvati, ker se želim bolje priučiti hrvaščine. Dopisi pod šifro „Blondina“, na upravnistvo lista. 435

Resna ženitna ponudba

Mlad, samostojen trgovec v malem mestu na Spodnjem Štajerskem z dobro idočo trgovino mešanega blaga se želi poročiti z gospico ali vdovo brez otrok v starosti do 25 let. Prednost imajo one, ki imajo potrebno trgovsko izobrazbo in primerno premoženje. Diskrecija a-jemčeno. Obširneje ponudbe s sliko ki se pod častno besedo vrne, prosim do 5. majnika t. l. na upravnistvo „Jugoslavije“ pod „Trgovina“.

FRAN STRUPI

Celje, Graška cesta 8. Zaloge stekla, porcelana, svetilk, ogledal, okvirjev in raznovrstnih šip. Prevzemanje steklarskih del. 957

Cebelni vosek

suhe satine in odpadke sveč kupuje po najvišji dnevni ceni J. KOPAC, svečar Ljubljana, Celovška c. 90.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah.

Kupujem suhe gobe, dobre vreče in želod. M. Rant, Kranj.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K pošlaine prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Priporočila se trdka:

JOS. PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7
ob Ljubljani.

Tovarniška zaloga šiviljnih strojev za vsako obrt in njih posameznih delov, igel in oja, ter drugega galanterijskega blaga.

Istotam se prodaja: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletno z valjčnimi zastori, mera 135x184, 63x184.

Avto

za pošto vožnjo,

s 3-4 sedeži, event, lahek tovorni avto se kupi. Ponudbe pod „Avto“ na I. Jugslov. anončni in informačni zavod, Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Fračevo nabr. 7. 1007

Pekarija

v večjem mestu na Sp. Štajerskem

se prodaja.

Vpraša se v podružnici Jugoslavije, Celje. 1009

Nudimo po najnižjih dnevni cenah: iz našega skladišča

slivovko,

rum, brinjevec pristen, konjak medicinal, liker, pelinkovac in druge razne likerje, fino jedilno olje, marmelado itd. — Točna in solidna poštežba. Samo na debelo. Gregore & Verbič, Ljubljana, cesta na Rudolfovo železnico 7. (preje Buggenig). 1003

Kontoristinia

starejša moč, večša strojepisja, knjigovodstva in vseh drugih pisarniških del, zmožna nemščine, slovensčine, srbohrvaščine in nekaj lašine, želi primerne službe, gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe pod „Knjigovodkinja“ na upravo „Jugoslavije“.

Pozor!

Zavarovalnine (premije) za življensko zavarovalnico „Koruna“, prva češka delniška družba v Pragi, naj se do nadalje ureditve dopošilja v Ljubljano, Dalmatinova ul. 7, legalni zastopnik A. Klun. Številko police naj se pripiše.

Masti in slanine

(suhe in nasoljene) suhega mesa

od postaje Vukovar nudim. — Garantirano prava svinjina in zdravo blago. — Interesenti naj se javijo osebno ali brzojavno na trgovsko agenturo in komis. posel

Ljudevit Pollak
Vukovar. 999

Sprejememo spretne**kolporterje (prodajalce)**

za dnevnik „Jugoslavijo“. Zaslužek lep in stalen. Upravnistvo „Jugoslavije“.

Gospodarska pisarna

Dr. IVAN ČERNE, Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6. (Vis-a-vis hotela „Union“)

Bančna komisija, posojila, inkaso — trgovske informacije — financiranja, saniranja, trgovske poravnave — promet z nepremičninami in podjetji — uprava premoženj, vterjevanje dolgov — izvedeniška mnenja, bilance, cenitve. Urađuje od 8.—1/2. In od 3.—5. ure.

Telefon 37.

Zahtevajte prospekt!

RAZPIS.

Pri mestnemu užitninskemu zakupo je izpraznjenih več prejemniških, pregledniških in pazniških mest.

Prošnje za ta mesta je vlagati do 30. t. m. pri podpisnem ravnateljstvu.

Ravnateljstvo mestnega užitninskega zakupa
Dunajska cesta št. 29.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilsnerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrane, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Iz svoje zaloge starin nudim in kupim podobe, pohištvo, bronaste izdelke, porcelanske izdelke, bakroreze, knjige, novce ter 4 zvezke Valvazorje I. izdaja iz leta 1689. 1011

Ivan Gyra,

Maribor, Tegethofova ul. 43-45.

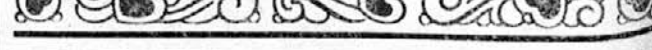
Moko

vseh vrst in pšenične otrobe nudim dokler je še zaloga od 1 vreče dalje. — Ker je treba zopet novih izvoz njih listov bo nadalje dobava zopet težka zato naj se vsakdo sedaj preskrbi pri

Prva Jugoslovanska zaloga vseh žit na debelo

za Kranjsko v Ljubljani
Ljudevit Jakovlić.

1012

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo, itd. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot trdka z la. referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor.

Koroška cesta 21.

1006

Parketne deščice

dobava in poklada kakor tudi vsa popravila ter v to stroko spadajoča dela priporočam

969

JOŽEF PUH, Ljubljana,
Gradaška ulica št. 22.

Opozorjamo na brošuro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom.

Založil odsek za zasedeno ozemlje.

Cena 1 krono.

Dobiva se po knjigarnah, v upravnistvih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu.

Najboljše

uspehe imajo oglasi v dnevniku „Jugoslavija“! Ako iščete službe, ali pa če imate kaj napredaj oziroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v Jugoslaviji

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne 20% brez odbitka vloge po 10 rentnega davka

kateraga plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nevzdignjene vlozine obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — t. j. dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad pol milijona kron! — Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na pr. dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 K z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem junija 1918 je bilo stanje hran. vlog nad 9 milijonov 790.000 kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam: nad 2 milijona 700.000 kron.